

ชื่อวิทยานิพนธ์	การดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูหลาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้เขียน	นางสาวนภาพร ศีกเสื่อ
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลครอบครัวและชุมชน)
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูหลาน และทดสอบอำนาจในการทำนายการดูแลตนเองด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การดูแลตนเองด้านโภชนาการ ด้านการขับถ่าย ด้านการทำกิจกรรมและการออกกำลังกาย ด้านการพักผ่อน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการมีเวลาเป็นส่วนตัว ด้านการดูแลสุขวิทยาส่วนบุคคล และด้านการจัดการกับความเครียด รวมถึงปัจจัยพื้นฐานด้านภาวะสุขภาพและประสบการณ์ในการเลี้ยงดูหลานต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูหลาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ดูแลหลักในการเลี้ยงดูหลานในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เลือกกุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 195 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินการดูแลตนเอง และแบบประเมินคุณภาพชีวิตนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยสหสัมพันธ์พหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง การดูแลตนเองด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการมีเวลาเป็นส่วนตัว และการดูแลตนเองด้านการดูแลสุขวิทยาส่วนบุคคล สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เลี้ยงดูหลานได้ร้อยละ 48 ($R^2_{adj} = .48, p < .01$)

ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมในครอบครัวและชุมชน ได้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนบ้าน มีเวลาเป็นส่วนตัวในแต่ละวัน รวมถึงการรักษาความสะอาดร่างกายทั่วไป การดูแลสุขภาพทั่วไปทั้งในภาวะสุขภาพดีและเจ็บป่วย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุกลุ่มดังกล่าวต่อไป

Thesis Title	Self-Care and Quality of Life of Elders Bearing Their Grandchildren, Suratthani Province
Author	Miss Napaporn Suksure
Major Program	Nursing Science (Family and Community Nursing)
Academic Year	2004

Abstract

This descriptive research aimed to describe the levels of self-care and quality of life of elders bearing their grandchildren, and to determine how seven aspects of self-care (nutrition, elimination, activity and exercise, rest, social interaction and solitude, hygiene, and stress management) and two basic conditioning factors (health state and bearing duration) predict the quality of life. One hundred and ninety five elders, sixty years old or older, who were voluntarily looking after their grandchildren in Suratthani province were recruited. The instruments for data collection consisted of demographic data form, self-care questionnaire, and quality of life index. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product movement correlation coefficients, and stepwise multiple regression coefficients.

The results revealed that the majority of the subjects rated their self-care at a moderate level and their quality of life at a high level. The significant predictors of their quality of life were two aspects of self-care, i.e., (a) social interaction and solitude, and (b) hygiene, which accounted for 48% of the variance in quality of life score ($R^2_{adj} = .48, p < .01$)

The results suggest for enhancing elders bearing their grandchildren to join with activities in their family and community. Additionally, opportunities to have private time and to care for their hygiene and general health condition are recommended.